

3 η ΜΑΡ. 2015

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Αθήνα, 30 - 03 - 2015

Αριθ. πρωτ.: 135

Ταχ. δ/ση: Σταδίου 27, Αθήνα
Ταχ. κώδικας: 101 83
Πληροφορίες: Μ. - Α. Τσούτσουρα
Τηλέφωνα: 2131364033
Φαξ: 2131364354
Ηλεκ. ταχυδρ.: koinovouleftikos@ypes.gr

✓ **Προς:**

Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων &
Αιτήσεων Κατάθεσης Εγγράφων

Κοινοποίηση:

Βουλευτή κ. Νικόλαο Δένδια
Βουλή των Ελλήνων

Θέμα: Κοινοβουλευτικός Έλεγχος**Σχετ.: Η υπ' αριθμ. πρωτ. 480/04-03-2015 Ερώτηση**

Σε απάντηση της ανωτέρω Ερώτησης, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Νικόλαος Δένδιας, με θέμα «Επικίνδυνη για τη δημόσια ασφάλεια η απουσία μεταναστευτικής πολιτικής της κυβέρνησης», σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Πρόθεση του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Μεταρρύθμισης είναι η λειτουργία ενός αποτελεσματικού συστήματος πρώτης υποδοχής και υποδοχής προσώπων που χρήζουν διεθνούς ή/ και άλλης ειδικής προστασίας, μαζί με τη δημιουργία των αντίστοιχων δομών τους (ανοιχτά κέντρα φιλοξενίας για τους πρόσφυγες, κέντρα πρώτης υποδοχής, δομές προστασίας για τους ασυνόδευτους ανήλικους). Όπως ανακοινώθηκε ήδη από την αρμόδια Αναπληρώτρια Υπουργό στο Συμβούλιο των Υπουργών Δικαιοσύνης και Εσωτερικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γίνονται οι απαραίτητες ενέργειες για την εξασφάλιση 2.500 θέσεων σε ανοικτές δομές φιλοξενίας, που είχε αποτελέσει δέσμευση ήδη από το 2013, χωρίς ωστόσο να έχει υλοποιηθεί εντός του προβλεπόμενου από το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Μετανάστευση και το Άσυλο χρονοδιαγράμματος, για το οποίο είχαν δεσμευτεί οι ελληνικές αρχές, ήτοι το τέλος του 2014 (βλ. σχετικά: COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT on the Assessment of the implementation of the Greek Action Plan on Asylum and Migration management, SWD(2014) 316 final, Brussels, 7 October 2014, p. 10-11, διαθέσιμο σε: <http://www.statewatch.org/news/2014/oct/eu-com-greek-asylum-plan-com-316-14.pdf>).

Προς το σκοπό, λοιπόν, της εξασφάλισης των 2.500 θέσεων - ήτοι 1.000 πλέον των υπαρχουσών - θα εξετασθούν όλες οι δυνατές λύσεις για εξεύρεση των αναγκαίων χώρων από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Επιπλέον, αποτελεί προτεραιότητά μας, η περαιτέρω αναβάθμιση του εθνικού συστήματος ασύλου (Υπηρεσία Ασύλου και Αρχή Προσφυγών) για τη διασφάλιση μιας δίκαιης και αποτελεσματικής διαδικασίας εξέτασης των αιτημάτων ασύλου κατ' εφαρμογή της διεθνούς, ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας. Συνιστά αναγκαιότητα η ενίσχυση των ως άνω υπηρεσιών και δη η προσήκουσα λειτουργία όλων των περιφερειακών γραφείων της Υπηρεσίας Ασύλου, για τη διασφάλιση της πρόσβασης στη διαδικασία όλων όσοι επιθυμούν να υποβάλουν αίτημα ασύλου.

Επιπλέον, θα υποστηριχθούν τα προγράμματα εθελούσιας επιστροφής πολιτών τρίτων χωρών, σε συνεργασία και με τις χώρες καταγωγής τους, για την κατοχύρωση της αξιοπρεπούς και βιώσιμης επιστροφής τους και, εν τέλει, της αποτελεσματικότητας του εθελούσιου επαναπατρισμού. Εκ μέρους της Αναπληρώτριας Υπουργού Μεταναστευτικής Πολιτικής επισημαίνεται, επίσης, η δέσμευση της Κυβέρνησης για μέτρα που θα ενισχύουν την κοινωνική συνοχή και την ασφάλεια όλων των πολιτών, σε συμμόρφωση πάντα με τις διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας αλλά και την ισχύουσα νομοθεσία. Η αντιμετώπιση του ζητήματος της ένταξης μεταναστών και προσφύγων θα πρέπει να γίνει με ρεαλιστικό τρόπο, στην κατεύθυνση αποτροπής φαινομένων περιθωρι-

οποίησης και απομόνωσης των μεταναστευτικών πληθυσμών που διαβιούν στη χώρα και σε μεγαλύτερη αναλογία στην πρωτεύουσα. Προς τούτο, η Κυβέρνηση θα λάβει μέτρα ενθάρρυνσης της ένταξης στην ελληνική κοινωνία και παροχής συνθηκών υποδοχής. Στην κατεύθυνση αυτή, θα έχουμε αρωγό την Ευρώπη, τόσο σε επίπεδο Συμβουλίου της Ευρώπης όσο και σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο δε των θεσμικών οργάνων της, θα διεκδικήσουμε, πέραν της χρηματοδότησης, τον επιμερισμό των ευθυνών με βάση την αρχή της αλληλεγγύης.

Αναφορικά δε με την αποκατάσταση της νομιμότητας και την ορθή εφαρμογή του νομοθετικού πλαισίου του Ν.3907/2011 «Ιδρυση Υπηρεσίας Ασύλου και Υπηρεσίας Πρώτης Υποδοχής, προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2008/115/ΕΚ "σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη - μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών" και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ 7/τ. Α'/26-01-2011), ως προς τη διοικητική κράτηση, σημειώνουμε ότι ο τρόπος που εφαρμόσθηκε το ως άνω πλαίσιο από το έτος 2012 έως σήμερα - και μετά τη δημιουργία νέων χώρων κράτησης - ερχόταν σε αντίθεση με το Ν.3907/2011 αλλά και με τη νομολογία των διεθνών Δικαστηρίων, καθώς εφαρμοζόταν αδιάκριτα, με τρόπο αυθαίρετο και για μεγάλα διαστήματα, καθ' υπέρβαση, μάλιστα, σε πολλές περιπτώσεις, του ανώτατου ορίου που προέβλεπε ο νόμος, σε βάρος όλων των υπό επιστροφή τελούντων πολιτών τρίτων χωρών, υπό συνθήκες, δε, που συνιστούν απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση. Επιπλέον, οι συνθήκες κράτησης παρέμεναν σταθερά εκτός ευρωπαϊκών προδιαγραφών, με αποτέλεσμα την έκδοση αλληπάλληλων καταδικαστικών αποφάσεων σε βάρος της χώρας μας από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (Ε.Δ.Δ.Α.) με δυσμενείς συνέπειες για την εικόνα της χώρας αλλά και οικονομικές συνέπειες, λόγω της υποχρέωσης καταβολής αποζημιώσεων και δικαστικών εξόδων (ήδη το ποσό που έχει επιδικασθεί σε βάρος του ελληνικού δημοσίου από το Ε.Δ.Δ.Α. για παραβιάσεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου για απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση ως προς τις συνθήκες κράτησης ξεπερνά το 1.000.000 ευρώ). Επιπροσθέτως, οι πλέον επίσημοι διεθνείς φορείς (βλ. πρόσφατη δημοσιοποίηση έκθεσης Επιτροπής για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων του Συμβουλίου της Ευρώπης από τον Οκτώβριο του 2014, σε: <http://www.cpt.coe.int/documents/grc/2014-10-16-eng.htm> και την Αναφορά της Επιτροπής για την Αυθαίρετη κράτηση του Ο.Η.Ε. που, επίσης, δημοσιοποιήθηκε το 2014, βλ. σε <http://www.ohchr.org/EN/Issues/Detention/Pages/Annual.aspx>) είχαν κατακρίνει με τα πλέον μελανά χρώματα την παρατεταμένη κράτηση πολιτών τρίτων χωρών στα κέντρα κράτησης, επισημαίνοντας και τα προβλήματα, τις πλημμέλειες και τις ανεπάρκειες των νέων προ-αναχωρησιακών κέντρων κράτησης που είχαν δημιουργηθεί από το έτος 2012.

Σημειωτέον ότι, μετά τον Απρίλιο του 2012 και την αποδοχή της γνωμοδότησης αριθμ. 44/2014 του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους από τον τότε Υπουργό Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, η κράτηση κατ' ουσία παρατάθηκε επ' αόριστον υπό τη μορφή του περιοριστικού μέτρου της υποχρεωτικής διαμονής στα κέντρα κράτησης. Τούτο είχε ως αποτέλεσμα την παρέμβαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία με επιστολή της προς το αρμόδιο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη επισήμανε την παραβίαση της ενωσιακής νομοθεσίας και ως προς το ζήτημα της υπέρβασης του ανώτατου ορίου κράτησης, αλλά και ως άλλα ζητήματα της κράτησης πολιτών τρίτων χωρών (έλλειψη ορθής επανεξέτασης κράτησης ανά τακτικά χρονικά διαστήματα, κράτηση πολιτών τρίτων χωρών σε αστυνομικά τμήματα από κοινού με κρατούμενους του κοινού ποινικού δικαίου, επιβολή κράτησης με επίκληση λόγων δημόσιας τάξης σε αιτούντες άσυλο κ.λπ.).

Καταληκτικά, επισημαίνεται ότι η παράτυπη είσοδος προσφύγων και μεταναστών στην Ελλάδα, αποτελεί μια πραγματικότητα, η οποία δεν μπορεί παρά να αντιμετωπισθεί με εφαρμογή μέτρων στο πλαίσιο του συνόλου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου η Κυβέρνηση θα θέσει το ζήτημα με σκοπό την ελάφρυνση των χωρών του Νότου, από την άνιση ευθύνη.

Θα πρέπει να επισημανθεί ότι ο Κανονισμός Δουβλίνο III - τότε II -, τελεί εν τοις πράγμασι σε αναστολή εφαρμογής από τις αρχές του έτους 2011 για την επιστροφή αιτουμένων διεθνούς προστασίας στην χώρα μας, μετά την έκδοση της απόφασης MSS κατά Ελλάδας και Βελγίου, λόγω των συστηματικών παραβιάσεων των δικαιωμάτων του ανθρώπου στην χώρα μας σε βάρος των αιτουμένων διεθνούς προστασίας. Μέριμνα της Κυβέρνησης είναι να αποκαταστήσει την νομιμότητα και το κράτος δικαίου στην χώρα μας και να εγγυηθεί το σεβασμό των δικαιωμάτων του ανθρώπου σε κάθε πρόσωπο που βρίσκεται στην ελληνική επικράτεια. Ταυτοχρόνως, θα επιδιώξει την αναθεώρηση του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 604/2013 σχετικά με τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας (Κανονισμός Δουβλίνο

III), καθώς και την ενεργοποίηση των μηχανισμών αλληλεγγύης στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για άμβλυνση της επιβάρυνσης των χωρών του Νότου από την είσοδο προσφυγικών πληθυσμών, σε κοινή διεκδίκηση με τις Κυβερνήσεις των χωρών, οι οποίες έχουν αυξημένες προσφυγικές ροές (Ιταλία, Μάλτα και δευτερευόντως Βουλγαρία).

Σε κάθε περίπτωση, υπογραμμίζεται ότι η διαχείριση του ζητήματος των μικτών μεταναστευτικών ροών, δεδομένης και της αύξησης των προσφυγικών ροών κατά το έτος 2014, αποτελεί μείζον ζήτημα για τη χώρα μας, με ανθρωπιστική διάσταση, η ουσιαστική και αποτελεσματική αντιμετώπιση του οποίου προϋποθέτει συνολικό και άρτιο σχεδιασμό. Σημειωτέον ότι ήδη βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη, σε συνεργασία με τους συναρμόδιους Υπουργούς, η διαμόρφωση του πλαισίου για την ορθολογική διαχείριση του εν λόγω ζητήματος, με τρόπο που να εξασφαλίζει τον έλεγχο της νομιμότητας των αλλοδαπών στην Ελλάδα και την κυκλοφορία/ διακίνησή τους στον ενιαίο χώρο Schengen, πάντα με πνεύμα ανθρωπισμού, νομικού πολιτισμού και απόλυτου σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αλλά και των ευαισθησιών της ελληνικής κοινωνίας.

Στο πλαίσιο αυτό, τονίζεται ότι το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για το Άσυλο και τη Μετανάστευση ολοκληρώθηκε το Δεκέμβριο του 2014. Σε συνέχεια αυτού και προκειμένου να αντιμετωπιστούν ζητήματα τα οποία δεν κατέστη εφικτό να ολοκληρωθούν κατά τη χρονική περίοδο 2012-2014, εκπονήθηκε ο Οδικός Χάρτης για το Άσυλο έτους 2015. Ο εν λόγω Οδικός Χάρτης έχει ήδη αποτελέσει αντικείμενο διαβούλευσης μεταξύ των συναρμόδιων Υπουργείων και Υπηρεσιών, έχει γνωστοποιηθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ενώ συμπεριελήφθη και στην ημερήσια διάταξη του Συμβουλίου Υπουργών Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων στις 12 και 13 Μαρτίου 2015.

Περαιτέρω, καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια, ώστε να αναδειχθούν οι αδυναμίες της υπάρχουσας αρχιτεκτονικής στην ευρωπαϊκή πολιτική ασύλου, μεριμνώντας παράλληλα για την τήρηση των ευρωπαϊκών και διεθνών δεσμεύσεων της χώρας. Προς τούτο, βρισκόμαστε σε συνεχείς διαπραγματεύσεις με τα υπόλοιπα κράτη-μέλη, συνεισφέροντας εποικοδομητικά στο διάλογο που διεξάγεται σε ευρωπαϊκό επίπεδο αναφορικά με τις προοπτικές δικαιότερης κατανομής των βαρών και εμπέδωσης της αρχής της αλληλεγγύης μεταξύ αυτών, προκειμένου να καθοριστούν κοινές πολιτικές και δράσεις για την προώθηση ενός Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου, χρησιμοποιώντας αποδοτικά τους ευρωπαϊκούς χρηματοδοτικούς πόρους που έχουν στην διάθεση τους τα κράτη-μέλη από τα σχετικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τέλος, διευκρινίζεται ότι πρόθεση του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης είναι να αναληφθούν οι αναγκαίες πρωτοβουλίες και να εφαρμοστούν τα απαραίτητα πρακτικά μέτρα, σε συνεργασία με τις συναρμόδιες Υπηρεσίες, για την ουσιαστική και αποτελεσματική διαχείριση των μεταναστευτικών ροών σε όλα τα διαδικαστικά στάδια, με απόλυτο σεβασμό στα δικαιώματα του ανθρώπου και το κράτος δικαίου. Προς την κατεύθυνση αυτή, δρομολογούμε την κατάλληλη οργάνωση των Υπηρεσιών, τη δημιουργία σύγχρονων υποδομών και τη διασφάλιση των απαραίτητων προϋποθέσεων, προκειμένου να ανταποκρίνονται, με επάρκεια, όχι μόνο στις απαιτήσεις του παρόντος που αφορούν στο μεταναστευτικό ζήτημα, αλλά να καλύπτουν και τις διαφαινόμενες ανάγκες που θα ανακύψουν στο μέλλον, όπως αρμόζει σε μια χώρα πολιτισμένη, με ευρωπαϊκό προσανατολισμό, για την καλύτερη εξυπηρέτηση του ευρύτερου δημοσίου συμφέροντος.

[Handwritten signature]
30.3.15

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΟΥΤΣΗΣ

Εσωτερική διανομή:

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο Αναπληρώτριας Υπουργού κας Χριστοδουλοπούλου
3. Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού κ. Πανούση
4. Δ/νση Επιτελικής Υποστήριξης - Γραφείο Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Π. Κανελλοπούλου 4)
5. Γραφείο Τύπου
6. Αυτοτελές Τμήμα Νομοθετικής Πρωτοβουλίας & Κοινοβουλευτικού Ελέγχου